

РЕШЕНИЕ

№ 9536

гр. София, 10.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, II КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 13.02.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Теодора Милева

ЧЛЕНОВЕ: Мария Владимирова
Петър Савчев

при участието на секретаря Десислава Лазарова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **9035** по описа за **2025** година докладвано от съдия Теодора Милева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 179 -184 АПК във връзка с чл.43 и чл.10в от Закона за измерванията.

Образувано е по жалба на „КУЛ ТЕХ“ ЕООД, „ЕЛДИС“ ЕООД, „ЕЛЛАБ БЪЛГАРИЯ“ ООД, „ЕМСИСТ-6“ ООД и „НЕЗАВИСИМ ЕЛЕТРОМЕРЕН КОНТРОЛ“ ЕООД, всичките чрез адв. С. К. - САК срещу Заповед №2010-513 от 29.07.2025 г. на Председателя на ДАМТН.

Жалбоподателите излагат подробни съображения за допуснати сериозни процесуални и материални норми, изразяващи се в издаването на заповедта в противоречие с чл.156, ал.3 от АПК. Твърди се, че липсва правна и фактическа обстановка в заповедта. На следващо място се релевират доводи, че в заповедта липсват мотиви по същество. Счита се, че заповедта е издадена в разрез и в противоречие с целта на закона. Молят заповедта да бъде отменена.

В с.з. жалбоподателите чрез своя процесуален представител поддържат жалбата. Моли се за присъждане на сторените по делото съдебно-деловодни разноски.

Ответникът Председател на ДАМТН, чрез процесуалните си представители, адв. М. и адв. Г. оспорват жалбата като неоснователна. Претендират адвокатско възнаграждение. Правят възражение за прекомерност на претендираните от жалбоподателите размери на адвокатско

възнаграждение. Представят подробна писмена защита.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на жалбата.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД, II тричленен състав, след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и извърши проверка на оспорения общ административен акт, и след съвещание, за да се произнесе съобрази следното от фактическа и правна страна:

По предложение на председателя на Българския институт по метрология (БИМ) до Председателя на ДАМТН е издадена № 2010-258/15.04.2024 г. Същата е била оспорена пред АССГ от настоящите жалбоподатели и е образувано адм. дело №5037/2024 г.. Със Заповед №2010-797/06.11.2024 г. на Председателя на ДАМТН, Заповед № 2010-258/15.04.2024 г. е била оттеглена, поради което и производството по делото е прекратено. Заповедта е оттеглена поради не провеждането на предварително обсъждане на проекта и липсата на конкретни мотиви в заповедта.

След оттегляне на предходната заповед е направено ново предложение от Председателя на БИМ с вх.№29-00-16/04.04.2025 г.

В тази връзка е издадена и оспорената в настоящото производство Заповед №2010-513/29.07.2025 г. с която се изменя Заповед № А-616 от 11.09.2018 г. за определяне периодичност на последващите проверки на средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол, в частта по т. 27 (електромери – еднофазни) и по т. 28 (електромери - трифазни, използвани по предназначение за отчитане на електроенергия). По силата на процесната заповед по същество се увеличава периода между задължителните последващи проверки за посочените два вида електромери. В заповедта изрично е посочено, че сроковете на валидност на последващата проверка за започналите, но не приключили производства до влизането ѝ в сила, се определят съгласно заповедта, действаща към момента на тяхното заявяване.

Законосъобразността на Заповедта следва да се разгледа по реда на чл. 179 -184 АПК, доколкото тя е общ административен акт по см. на чл.65 АПК, има еднократно правно действие, създава права, задължения, респ. непосредствено засягат права, свободи и законни интереси на неопределен брой лица. Въз основа на горесцитираните норми, Председателя на ДАМТН е издал оспорения общ административен акт. Същият е компетентния орган по материя, по място и по степен да приема, актове от категорията на процесния.

В настоящият случай, съдът намира, че е спазена изискуемата писмена форма на общия административен акт, поради което не е налице порок във формата. Не се констатира и съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които са основания за отмяната ѝ. Спазена е процедурата по чл.66-72 от АПК. Проведена е процедура за обществено обсъждане със заинтересованите лица при изготвянето на общи административни актове. Видно от документите по административната преписка при проведеното обществено обсъждане са

участвали заинтересовани страни. Същевременно проектът на Заповедта е публикуван на интернет страницата на Агенцията, поради което и е осигурена достатъчна публичност и прозрачност при приемане на процесното решение.

Не се открива и противоречие с материалния закон и целта на закона, поради следното:

Неоснователно е оплакването на жалбоподателите, че оспорената заповед е издадена в противоречие с чл. 156, ал. 3 от АПК, според който оттегляният акт може да бъде издаден повторно само при нови обстоятелства.

След като се запозна с представените по делото писмени доказателства и приложеното адм. дело №5037/2024 г. по описа на АССГ, настоящият касационен състав приема, че след оттеглянето са настъпили нови обстоятелства, които изключват приложението на чл. 156, ал. 3 от АПК.

След оттегляне на заповедта имаме ново предложение - писмо с вх. № 29- 00-16/04.04.2025 г., обективизиращо предложение на председателя на БИМ по реда на чл. 10в, ал. 2, т. 1 от Закона за измерванията (ЗИ) за определяне на периодичността на проверките по чл. 43, ал. 2 от ЗИ. Това предложение следва по време оттеглянето на предходната заповед и съответно - е ново фактическо основание за издаването на процесния акт, чрез което се преодолява ограничението на чл. 156, ал. 3 от АПК.

Към предложението на председателя на БИМ е приложена информация за резултатите от периодичните проверки на еднофазни и трифазни, за периода от 2019 г. до 2024 г. включително. Именно въз основа на тези резултати председателят на БИМ, а впоследствие и председателят на ДАМТН, са формирали извод, че се отчита тенденция за намаляване на броя на несъответстващите електромери, което позволява определянето на голям период между последващите проверки на средствата за измерване. От фактическа страна и при преценка на предпоставките по чл. 156, ал. 3 от АПК, проверките за 2024 г. не са били извършени, респ. отчетите от същите не са били изготвени и не са могли да бъдат съобразени от органа към датите на издаването и на оттеглянето на предходната заповед (Заповед № 2010- 258/15.04.2024 г.). Предвид това, извършването на проверките през 2024 г. и отчитането на техните резултати, а впоследствие и техния анализ представляват нови обстоятелства по смисъла на чл. 156, ал. 3 от АПК. На следващо място, заповедта от 2024 г. е оттеглена с оглед необходимостта от надлежно провеждане на производството за издаването на акт по реда на чл. 65 и сл. от АПК. Т. производството е проведено след оттеглянето на предходната заповед, което също обуславя наличието на ново обстоятелство. Видно от материалите по преписката ...приети като писмени

доказателства по делото), през 2025 г. е открито производство по издаването на акта, което е оповестено по реда на чл. 66, ал. 1 от АПК. В производството са депозираны становища и възражения на заинтересовани лица. Същите са обсъдени и взети предвид при издаването на акта. Всички тези факти от обективната действителност представляват „нови обстоятелства" и обуславят неприложимост на чл. 156, ал. 3 от АПК.

Неоснователно е оплакването на жалбоподателите, че в оспорената заповед липсват мотиви, предвид което не е спазено изискването за форма.

Реквизитите на административния акт, който се издава в писмена форма, са уредени в чл. 59, ал. 2 от АПК. В чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК е предвидено изискването в административния акт да се съдържат фактическите и правните основания за издаването му. Този реквизит е налице в оспорената заповед. Правното основание за издаването на акта е посочено в уводната (заглавната) му част - чл. 43, ал. 4 и чл. 10в, ал. 2, т. 1 от ЗИ. Фактическото основание за издаването на заповедта, кореспондиращо със законовата предпоставка за издаването на този вид актове, също е посочено ясно и недвусмислено - постъпилото предложение от председателя на БИМ. Административният орган е изложил подробни мотиви за приетото от него изменение на периодичността на последващите проверки на средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол (стр. 1-2 от заповедта).

Разпоредбата на чл. 43, ал. 2 от Закона за измерванията предвижда, че председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор определя периодичността на последващите проверки на средствата за измерване в употреба. Законът не предвижда срок за изменение на заповедите за определяне периодичността на последващите проверки на средствата за измерване, но сравнителен анализ на заповедите по чл. 43, чл. 2 от ЗИ показва, че същите са изменяни през различни времеви периоди при констатирана от компетентните органи необходимост, наложена от развитие на съответните обществени отношения.

Сроковете за периодични проверки на еднофазни и трифазни електромери, установени в заповед № А-616/11.09.2018 г. на председателя на ДАМТН, не са променяни от времето, когато се е използвало електромеханични (индукционни) електромери, при които повредите и отклоненията от изискванията за точност са били естествено следствие от устройството на измервателното средство. Понастоящем се използват еднофазни и трифазни електромери, при които няма механично износване на движещи се елементи, което да повлияе на точността на измерване и да налага чести проверки и метрологичен контрол.

С оспорваната заповед са изменени сроковете за периодични проверки на електромерите както следва:

- на монофазни електромери - променен срок от 6 на 9 години;
- на трифазни електромери - променен срок от 4 на 6 години.

Удължаването на сроковете за периодични проверки е наложено с оглед развитието на технологиите, прилагани при производството на електромери и новите системи за тяхното използване. Въвеждането и използването на ново поколение еднофазни и трифазни електромери от одобрен тип с подобрени експлоатационни характеристики и функционални възможности води до техническа и икономическа необоснованост на извършването на метрологични проверки на кратки интервали от време, каквито са установените понастоящем.

От приложения анализ на резултатите от извършените последващи проверки на електромери, ползвани от електроразпределителните дружества, е видно, че за периода от 2018 г. до 2022 г. е налице устойчива тенденция за намаляване на процента на отпаднали при проверките (негодни) измервателни устройства.

Удължаването на срока на последващите проверки на електромери е част от процеса по подобряване на енергийната инфраструктура и подмяна на средствата за търговско измерване с такива от ново поколение с по-добри технически характеристики и във връзка със синхронизиране на практиките в Република България със страните в Европейския съюз, като безспорно същото има пряк икономически ефект за всички участници на пазара на електрическа енергия.

В държавите от Европейския съюз видно от представените справки от заинтересованите лица, сроковете за последваща проверка на измервателните устройства са значително по-дълги от установените в България. В А. периодичността на метрологичния контрол на електромери е от 8 до 10 години, в Германия - от 8 до 16 години, П. - от 7 до 10 години, С. от 5 до 16 години, Ч. -12-16 години, Румъния - 10 години, Б. и Х. - 12 години, Л. 12 години, Л. 12-16 години, Х. - 8 -12 години.

Същевременно следва да се отбележи и че приходите на електроразпределителните дружества са регулирани и се формират от заплатени от клиентите услуги за достъп и пренос, поради което безспорно процесите на модернизация, дигитална трансформация и развитие на информационните системи и физическата инфраструктура на електроразпределителната мрежа е в интерес на всички нейни ползватели - производители и клиенти.

Определените в България срокове за последваща проверка на електромери са същите, каквито са били и по времето, когато са се използвали само електромеханични (индукционни) електромери, както се посочи и по-горе. Електромеханични електромери вече не се произвеждат и също така са неприложими за търговско измерване на електрическа енергия предвид изискванията на Правилата за измерване на количеството електрическа енергия /ПИКЕЕ/ и на Правилата за търговия с електрическа енергия. Понастоящем за търговско измерване на електрическа енергия се използват статични (електронни) електромери. Статичните електромери нямат движещи се елементи и по тази причина нямат механично износване, което може да повлияе на точността (грешката) на измерване, както това се случва при електромеханичните електромери. Точността на един статичен електромер практически е независима от това дали измерва електрическа енергия на производители или потребители с малка, средна или голяма мощност.

Неоснователни са и доводите на дружествата, оправомощени лаборатории, че при клиенти/производители с големи мощности по-големият срок за последваща проверка е рискован от гледна точка на неточно измерване на големи количества електрическа енергия. Тези клиенти участват на пазара на електрическа енергия и електромерите им биват отчитани най-малко един път на денонощие. Отчетните данни се валидират ежедневно от операторите на електрическите мрежи. Самите клиенти разполагат с техни системи за измерване на електрическа енергия, изпълняващи ролята на контролно на търговското измерване по реда на ПИХЕЕ. Всички тези организационни и технически мерки свеждат до минимум вероятността за дълъг период от време (например до следващата последваща проверка) даден електромер да работи с недопустима за класа му на точност грешка.

С оглед всичко гореизложено, съдът намира, че съвременните уреди за търговско измерване поддържат постоянна точност в продължение на години благодарение на цифрови алгоритми и самодиагностични функции. Реалното отчитане в 15-минутни интервали, съвместно с автоматично предаване на данни, минимизира риска от грешки и неточности; Данните от проверките за периода 2019-2024 г. сочат устойчива тенденция: под 5% от проверените устройства са показали отклонения извън допустимите граници. При обем от над половин милион проверени електромери, тези резултати свидетелстват в полза на удължаване на срока между проверките, в съответствие и с международно признати методологии за риск-ориентиран контрол. Финансовото натоварване от регулярни проверки се отразява пряко в разходите,

включвани в крайните цени на мрежовите услуги. Аргументираното намаляване на честотата на метрологичните инспекции ще оптимизира разходите на операторите, без да се компрометира интересът на крайните клиенти.

И в България електромерите все повече съответстват на съвременните технологични тенденции и се превръщат в интелигентни измервателни устройства с напреднали функционалности и повишена надеждност. Новото поколение smart meters, внедрявани в българската електроразпределителна мрежа, притежават значително подобрени експлоатационни характеристики, самодиагностични възможности и стабилност в дългосрочен план. Тези технологични усъвършенствания правят съществуващите кратки интервали за задължителни метрологични проверки не само излишни, но и икономически неефективни. Действащите срокове в България са сред най-кратките в Европа. В повечето държави членки на ЕС, периодите за последващи проверки варират между 8 и 16 години. На този фон сроковете от 4 и 6 години у нас изглеждат прекалено рестриктивни, особено при предвидената висока устойчивост на съвременните измервателни технологии. Удължаването на периодите между проверките би довело до значителни икономии за енергийните дружества и крайните потребители, като същевременно няма да компрометира точността на измерванията, благодарение на високата техническа надеждност на съвременните електромери.

Нещо повече - европейският подход към метрологичната надеждност вече разчита на модели, изследвания и данни, което обосновава позволява по-дълги интервали между проверките.

На база горепосоченото може да се направи изводът, че синхронизирането с европейската практика е не само логична стъпка в хармонизацията на националното право с европейското, но и изискване за ефективна пазарна интеграция и признат технически стандарт.

С оглед изложеното, оспорваната заповед не страда от пороци водещи до незаконосъобразност, поради което жалбата следва да се отхвърли като неоснователна на осн. чл.172, ал.2 във връзка с чл.184 от АПК.

Относно разноските: С оглед изхода на спора на ответника следва да се присъди адвокатско възнаграждение в размер на 736,26 /Седемстотин тридесет и шест евро и двадесет и шест цента/ евро, с оглед представитени по делото писмени доказателства за реално изплатена сума.

Въз основа на гореизложеното, АССГ, втори тричленен състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалба на „КУЛ ТЕХ“ ЕООД, „ЕЛДИС“ ЕООД, „ЕЛЛАБ БЪЛГАРИЯ“ ООД, „ЕМСИСТ-6“ ООД и „НЕЗАВИСИМ ЕЛЕТРОМЕРЕН КОНТРОЛ“ ЕООД срещу Заповед №2010-513 от 29.07.2025 г. на Председателя на ДАМТН.

ОСЪЖДА „КУЛ ТЕХ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК]; „ЕЛДИС“ ЕООД, ЕИК[ЕИК]; „ЕЛЛАБ БЪЛГАРИЯ“ ООД, ЕИК[ЕИК]; „ЕМСИСТ-6“ ООД, ЕИК[ЕИК] и „НЕЗАВИСИМ ЕЛЕТРОМЕРЕН КОНТРОЛ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] да заплатят на ДАМТН СОЛИДАРНО, сторените по делото разноси за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 736,26 /Седемстотин тридесет и шест евро и двадесет и шест цента/ евро.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 дневен срок от получаване на съобщението чрез Административен съд София – град пред Върховния административен съд на Република България.